

lépésre, a midőn két felfegyverzett embert pillantanak meg, és a már lövésre szegzett fegyvereiket a hátba kerülő csendőrök kezeikből kiragadva, azt kérdezték, vannak-e közületek még itt? de alig volt idejük felelni, midőn a csak közeli rablófészekből fegyverlövésnek dörögtek el, melyek a csendőrök által vizsgoztatottak, mi közben a csendőrök mindig előbb nyomultak, míg a rablók visszavonultak; a csendőrök a rablók tartózkodási helyére érkezve, azok egyikét, egy kolozsai izmos, vad kinézetű embert, szeme alatt nehezen megsebezve, vérében feküdvé találták, ennek öltözete térden ülőg zsinorozott fehér szövettü nadrágból, és több kabát felül egy nagy oláhországi zsiros szövetből készült mentéből, fején egy kucsmából és lábain bocskorból állott. Mintán a még itt volt négy rabló (megfogottak állítása szerint 7-en voltak összesen) annyira eltűnt, hogy a puskalövés be lettek szüntetve, mind a három fogoly a megsebesült fekvőhelyéhez lett hozva, és jól megkötözték. Szombaton délután Petrozsénybe megérkezve, a vállatás a puyi kir. járásbíró által megkezdett; a megsebesült szörnyeteg, ki nehéz sebe következtében talán utolsó napjait éli, minden vállatás dacára, mit sem akart bevallani, — míg a más kettő, kiknek egyike egy petrillai paraszt, ki ezelőtt egy évvel a meggyilkolt Grossman kocsisa volt és a másik egy szelistyei paraszt, bevallották, hogy a Deanu bandájához tartoznak, mely négy szakaszra van, négy kapitány vezetése alatt osztva. A megfogott sebesült az ő kapitányuk volt, ők csak egynehány hete, hogy a bandánál Deanu által feleskettettek és csakis a petrillai rablógyilkosságban vettek részt, de kapitányuk a hosszúaszoí gúztett vezénylője is volt. Ez volt Deanu jobb keze. A váratlan megtámadás alkalmával éppen vacsoráltak és állításuk szerint Deanu maga is a megszalasztottak között volt. Löbl Izsák kabátján kívül, mely a sebesültön volt, a hosszúaszoí elrabolt tárgyak közül még náluk találtak: a meggyilkolt Klärmann ezüst remontoir zsebóráját láncostul, az ott volt leányának ezüst pénzes tárcsácskáját és a fiatal Klärmann dohányszelenczjét E. K. monogrammal és ezenkívül egy arany karperecet és 208 frt készpénzt.

(A MÜCSARNOK MEGNYITÁSÁVAL,) mely ősszel ünnepélyesen s remélhetőleg a trónörökös, mint védnök jelenlétében fog megtörténni, nagyobb képkiállítást is rendeznek. Hogy mennyi sikerültebb legyen, arra már nagyban foly az előkészület. Képműveink ezuttal be is kell bizonyítani, hogy nagyok voltak a sugárúti »mücsarnok« építésére. E kiállításon Zichy Mihály is képviselve lesz egyik legérdekesebb történeti aquarell-képével, melyet már el is hozott Párisból s jelenleg ugyanabban a muzeumi teremben látható, hol a Deák-émlékkép van elhelyezve. Nagyérdekű aquarell-mű ez, mely III. Henrik korából egy orgiát ábrázol, tarka jelenést, bortól és szerelemtől hevült arcokkal, vig kedvvel, mozgással, életteltjesen és szépen. Mindenesetre a kiállítás egyik legfeltűnőbb képe lesz.

(A LENGYEL ÜNNEP) vasárnap volt a lövöldében, melyet lengyel és magyar lobogók díszítettek. A menyien csak befértek, annyian voltak jelen s a tért is nagy sokaság foglalta el. A lakoma, az élőképek (egy a magyar-török testvérülés ábrázolásával), a táncz, melyben a mazurt és csárdást tánczolták legnagyobb hévvel, élénken folyt. Golemberski Vladisláv beszédet tartott ama hazudság ellen, hogy sohasem békülhetnek ki. Reményét fejezte ki Lengyelország megváltásában, mely az európai civilizáció ünnepe lesz.

(HÁLÁS TANITVÁNY) Haynald Lajos, kalocsai érsek, — püspöksége 25 éves jubilauma alkalmából megemlékezvén a váci gymnasiumról, melyben első kiképzését nyerte, annak nyolczosztályúvá emelésére 10.000 frtot adományozott. Vácson ma is számosan emlékeznek a szerény szécsényi nevelő kis deák fiára, ki kitűnő tehetsége, virgoncz természetével már akkor kedvence volt egy iskolatársainak, mint barátainak és az iskolában a kitűnőség első helyétől ép úgy nem vált meg mint társai közt közmondásos szürke kabátjától.

(A FEHÉRTÉPLOMI DALEGYLET) közelébb Ada-Kalehba (Uj-Orsova) tett kirándulást, s az ottani törökök által a legszívélyesebben fogadtatott. Az ada-kaleh-i erőd parancsnoka, Mahmud bey dusan megvendégelte a fehértemplomiakat, kik az erőd megvizsgálása után csónak-kirándulást tettek a Dunán, és »csak jása madzsarlar« üdvözlésként kísértetve tértek vissza Fehértemplomba.

(HAL-TEMETÉS.) Nagy-Szt.-Miklósról ezt a kómi-kus esetet írják: Néhány napja egy orthodox zsidó neje a hetivásárra ment s ott egy 2—3 fontos halat vett, mely már nem élt. Az asszony haza érkezik, tisztítja, mossza a halat és a mint hasát készülni folhasítani, hallja, hogy a hal zsidósan kétszer egymásután »Ó váj«-t ordít. Ijedve fölkeresi a rabbit, névszerint Ritter Ignácot, s előadja neki a történeteket. Ez, mint a zsidó titokzásokba mélyen avatott tudós, a dolgot készpénzül veszi

s bölcs határozatképen meghagyja, hogy úgy kell eljárni a hallal, mint akármilyen halott zsidóval, mielőtt eltemetik. Aztán pedig a zsidó temetőbe kell eltemetni s ez így meg is történt.

(JÓ VÉR.) Lovat akart vásárolni egy szegény nagyváradi ember, de hogy annak használhatóságáról annál inkább meggyőződhesse, meg akarta látni, hogy miként viseli magát a pejko a hámban. Befogták tehát a szegény Rosinánt egy kocsiába, s az ülésekre felült vagy kilencz koma, kik mind »birákul« voltak felkérve. A pejko jóvérű ló volt s a hiányzó serénységet bőven pótolta az ostar. Vitte a szekeret hegyen-völgyön át, míg egyszer csak meghotlott, elesett és azon a helyen ki is adta párját. A »bizottság« a ló utolsó rugásánál kimondta, hogy a pejkoiban jó vér van, csak az a baj, hogy — hamar elhull.

(A MAGYAR LÉGIÓ NEM LÉTEZIK.) Csátary József volt 7-ik huszárezredbeli hadnagy, később a losonczy vaspályánál kiadó, állítólagosan a magyar légió szervezésével megbízott Csutak Kálmán felhívására azon szándékkal utazott Konstantinápolyba, hogy a magyar légióba magát felavattassa, hol csakhamar meggyőződhetett, hogy ilyen légió nem is létezik.

(HASZNOS MOZGALOM AZ ERDÉLYI RÉSZEBEN.) Gr. Eszterházy Kálmán, Sámí L., Finály H. és több tekintélyes erdélyi férfi elhatározta, »Erdélyrészi házi-iparfejlesztő egyesület« czim alatt a házi ipar tanítására egyesületet létesíteni, mely egyelőre működését a kolozsvári iparkamara területén kezdje meg. Az egyesület célja az egyes vidékeken a termények és ipari anyagok előfordulási helyéhez képest különféle tanműhelyeket, és pedig a fának műszerű feldolgozására, a szalma és sásfonásra, a márvány és gipsz esztergályozására, a csontfaragásra, művirágkészítésre, gyermekjátékok készítésére, a szövészeti ipar fejlesztésére tanműhelyeket állítani fel, továbbá a kender és kivilágoló lentermelés terjesztésére és kidolgozására hatni, a gyártott cikkeknek alkalmas piacra gondoskodni, a szomszédos keleti tartományok szükségleteit kipuhatoltatni, izlésüket tanulmányoztatni, iparos vándortanítást és iparképzéseket rendezni, kitűnő ipartermelvényekért iparosokat és ezek munkáit jutalmazni, végül tehetséges ifjakat, akik természeti hajlamuknál fogva is magukat az iparnak kívánják szentelni, bel- és külföldön neveltetni. Az egyesület egyelőre működését a kolozsvári iparkamara területén kezdi meg, — aki magát az egyesületbe felvétetni óhajtja, forduljon a kolozsvári iparkamarához.

(CSODANYUL.) Csáktornyáról írják, hogy az ottani uradalmi fővadász Stefaits Miksa ur egy kétlábú nyul birtokában van. Ezen állatka a nyak alatt a test hátulsó részeig egészen sima és az első két lábának semmi nyoma sincsenek.

(KI AZ A MANASSZES?) Kun-Szt.-Mártonról írják: F. hó 16-án a kolozsvári törvényszéktől egy fényképezett arckép érkezett a kun-szent-mártoni királyi járásbíróhoz azzal, hogy a küldött arckép ama hírnévre vergődött »Manasszes Dániel« csalót ábrázolja. Midőn a leküldött arckép több kunszent-mártoni polgár előtt fölmutattatott, azok az említett csaló személyében egy igen is jól ismert csavargó és csaló kun-szent-mártoni születésű Papp (Zelei) csufnéven Kaka Vinczét ismerék föl. Nevezett egyén Török-Szent-Miklóson évek előtt egy özvegyasszony férjéül tolt a föl magát, de egy hónap múlva a két karján látható tetovirozott jegy elárulta. A nagy tévedés és csalás bár későn, kiderülvén, Papp elfogatott és illetősége helyére toloncoltatott.

(HUNYADI LÁSZLÓ ÉS AZ ANGOL TRÓNÖRÖKÖS.) Az angol trónörökös, mikor fővárosunkban járt, végig hallgatta »Hunyadi László« előadását a nemzeti színházban s a zene drámai helyein még a taktust is verte a kezével a József főherczeg páholyában. Azt bihattuk, hogy nagyon megtetszén neki e magyar dalmű, nem egyhamar fogja elfeledni. Hanem elfelejtette biz azt teljesen s a mint egy ideérkezett levélben olvastuk, mikor Gerster Etelka asszony az udvari hangversenyben nagy tetszéssel énekelte el e dalműünk bravúr-áriáját, oda lépett hozzá s udvariasan mondá: »Köszönet, hogy megismertett minket ama mű egy szép részével, melyről eddig fogalmam sem volt.« Gerster Etelkát, ki a londoniakat közelébb a Bellini »Puritánok«-jában mint Elvira bájolta el, annyira megszerette az angol királynő is, hogy e hó 13-ikán a windsori kastélyba kérette énekelni s nagy élvezettel hallgatta tőle Schubert »Ave Mária«-jának, Mozart »Ibolya«-jának, az »Alvajáró« Kavatinájának, Schumann »Wenn ich früh in Garten geh« s Taubert »In der Fremde« dalainak s a Proch-féle változatoknak művészi előadását.

(JÉGVÉRÉS — KARÓVAL.) Szabolcsmegyében W. A. bérlő felfogadott dohányosokkal részletésre természetű dohányt, s hogy a jövedelem mindenféleképen

biztosítva legyen, a bérlő és a munkások egyetértve rendesen jég ellen is szokták biztosítani a dohányt. W. A. bérlő azonban sajnálta a biztosításért járó magas díjat s igyekezett lebeszélni a dohányosokat a biztosításról. De a munkások minden áron több ízben sarkalták a gazdát. A sok unszólást megunva a bérlő, kiveti hát a munkások mindegyikére a biztosítási összeget, a pénzt beszedi, elteszi, a dohányt azonban nem biztosítja. — A dohány már jól meg volt növe, midőn egyszer este óriási vihar vonult el a község határa fölött, mely azonban semminemű kárt nem tett a vetésekben. — Az éppen kinlevő dohányosok egyet gondolnak, karókat ragadnak kezeikbe, s a nagy kiterjedésű földön levő gyönyörű dohányleveleket leverdesik a száráról, azon hitben, hogy hiszen »biztosítva« van, megfizetik az árát, aztán bajlódni sem kell vele. Másnap reggel ily köszöntéssel állítanak be: — »No uram, jöhet már a német, csak pénze legyen!« — »Hogy hogy?« — szól a gazda megijedve. — »Hát úgy, hogy helybe van hagyva a dohány, csak győzze a német fizetni. Segítettünk az esőnek karókkal, egy árva levél sem maradt meg a szárán uram.« A dohányosok öröme azonban csakhamar szomorúságba ment át, mert a gazda kétségbeesett arcáról leolvasták, hogy baj van, majd meg tudták a valót is, hogy a dohány nincs biztosítva. Mi lett aztán?

(ÜDVÖS LECZKE.) Genfből írják: Itt a vendéglőkben sokat hall most beszélni az ember a franciaországi eseményekről s a keleti háborúról. Mult héten élénk vita fejlődött ki az orosz-török háború fölött a »Postához« címzett szálloda table d'hôtejénél. Szóba kevlvén többek közt Ausztria-Magyarország magatartása is, figyelmet fordítottam a beszélgetésre, mert mint magyar embert, természetesen érdekelt megtudnom: minő véleményben vannak külföldön politikánkról. Csakugyan volt mit hallanom. A politikáló társaság egyik tagja már előbb Oroszország mellett kardoskodása által tűnt ki, most a »török barátokkal« rokonszenvező magyarokat kezdte szidni a legszenvedélyesebb hangon, magyar gögőt, brutalismust, gyávaságot stb. emlegetvén. — Noha koromnál s vérmérsékletemnél fogva a »higgadtak« közé tartozom, ezen impertinencia annyira fölhaborított, hogy erőiesen akartam rendentasítani a sértegetőt, midőn egy ur, ki addig szótlanul hallgatta a társalgást, hirtelen közbevágott s a magyarfalóhoz így szól: »Megtiltom önnek, hogy ily hangon beszéljen egy egész nemzetről.« — »Ohó, kicsoda ön, hogy parancsokat osztogat?« — viszonzá gunyorosan a megszólított. — »Valaki, a ki önt felelősségre fogja vonni szemtelenségeért« — mondá nyomatékkal a közbeszóló odadobra névjegyet, s elhagyva az asztalt. Ebéd után megtudtam aztán, hogy a ki magyar gyávaságot emlegetett, az egy C... nevű oláh bojár, az őt rendentasító ur pedig B... y cs. kir. huszárszázados hazánk fia volt. A table d'hôte-nál történt szóváltást még a két ellenfél összekoczanása s végül kardpárbaj követte a környék egyik falujának fogadóházában. A bojár nézve ez az összetűzés nagyon rosszul végződött, — mert arczán s homlokán oly veszélyes sebet kapott, hogy hónapok fognak beletelni, míg elhagyhatja a szobát. B... ur, ki fiatal nevével időzött Genfben, a párbaj után a szomszéd Franciaországba utazott.

(BÁRÓ NYÁRI JENŐ) kutatásait az aggteleki barlangban e hó végével kezdi meg Thallóczy Lajos kíséretében. Ugy értesülünk, hogy a báró számos külföldi tudóst hitt meg ez alkalomból, de a nagy távolság miatt a megjelenésre csak kettő ígérkezett. A tapasztalatokról Nyári Jenő ur könyvet ír, melyben a jelen kirándulás leírása az epilógot képezendi. A mű francia nyelven is megjelen.

(A SZINÉSZ KONGRESSZUS.) A »szinész kebelzet« elnöksége körlevelet küldött szét az összes színigazgatókhoz és társulataikhoz, értesítve az illetőket, hogy a negyedik színész-kongresszus augusztus 27-én gyűl össze Budapesten. A »szinészegyesület« és »nyugdíj« alapszabálytervezetét mellékleteivel már elébb megküldte az elnökség, hogy azokat a szintársulatok megvitattván, véleményüket a kongresszuson képviselők által tolmácsolhassák. A közgyűlésre minden husz tagból álló társulat egy, husztól harminczig két, azonfelül három képviselőt választhat. A színigazgatók, kik a kongresszuson személyesen részt vesznek, vagy oda képviselőt küldenek, ebbeli szándékukról augusztus 10-ig értesítsék Feleki Miklóst, mint a központi tanács elnökét.

(Uzsora ÁLTAL TÖNKRE TETT UZSORÁS.) Egy keresztény uzsorás Békés-Csabán pénzeit több év óta 26-tól 60 százaléknyi uzsora-kamat mellett kezelte egy általa e czélra idomított ifju ügyvéddel, kit arra kötelezett: hogy nemcsak a tőke, hanem a kamatok kamatainak pontos behajtására nézve is felelősséget vál-